

CAPUT XII.

Ad Num. 1.

- 1** DE petitione hereditatis tractatum ejus definitio antecedere debet, quae talis est: *Est actio civilis, universalis in rem petitorii judicii, bona fidei, qua quis petit se heredem declarari, hereditatemque jure ad se pertinentem, ab eo qui pro herede, vel pro possessore possidet, sibi restitui.* Quam tradunt, ac exponunt Pichard. in *S. Actionum*, q. 30. num. 3. cum seqq. *Inst. de action.* Wesembec. *paratit. tit. de heredit. petit.* à num. 3. Aliter definitur, ut sit *Actio in rem universalis, & bona fidei, pro repetenda hereditate, rebusque ejus, successorii competens.* Petr. Greg. *Synagmat. jur. lib. 46. cap. 7. num. 4.*
- 2** Ex qua definitione constat, judicium hoc esse universale; nam agitur ad hereditatem, quae universalitatem continet, *l. Nihil aliud 24. de verb. sign. l. Hereditas 63. de regul. jur.* adnotant Greg. Lop. in *l. 4. gloss. 2. tit. 14. p. 6.* Card. Tusch. *practic. conclus. lit. P. concl. 34. num. 1.* Cujac. in *l. Licet, de heredit. petit.* Ant. Fab. in *ration. ibidem*, Pichard. *num. 4.* Wesembec. *num. 5.* Ant. Gom. in *l. 45. Tauri*, num. 153. Petr. Greg. *num. 8.* Osuald. *ad Donel. lib. 19. cap. 12.*
- 3** Objici solet, quod hujusmodi actione petitur res singularis etiam minima, *l. Regulariter 9. cum seq. ff. hoc tit.* & ultra ea, quae excogitarunt Cujac. & Fab. *eisdem locis*, Pichard. *num. 6.* Wesembec. *num. 6.* dici poterit, quod id judicium universale censetur, in quo agitur ex titulo apto ad plura vindicanda sub collectivo nomine comprehensa, velut de dote, Ant. Gom. *ubi proximè.* Nec refert si aliquando universalis actione res singularis petitur, ut si tota hereditas ad rem unicam reducat. Argel. *de acquir. possess. quest. 8. art. 23. num. 9.* etenim hoc provenit per accidens ex defectu materiae, per quod natura actionis non immutatur. Sic vulgò fertur apud Dialecticos: Verba in definitione non dicunt actum, sed aptitudinem. Rursus licet emptor, vel donatarius ad plures res emptas, aut donatas actionem instituat, judicium universale non erit, non enim inspicitur quod petitur, sed quo ex titulo. Osuald. *suprà.*
- 4** Petitio hereditatis verè actio in rem est, Pichard. *sup. num. 7.* Achilles *Personal. tract. de petit. heredit. num. 633.* Petr. Greg. *num. 2.* Marant. *de ordin. judicior. part. 4. dist. 3. num. 61.* August. Barbosa *collect. ad l. Hereditatis, ex num. 3. C. de petit. heredit.* Vocatur tamen mixta, quia in eam veniunt personales praestationes eorum, quae nunquam in hereditate extiterunt, ut pecunia exacta ab hereditariis debitoribus, & ab emptoribus rerum hereditarium. Cujac. in *paratit. ad tit. ff. de heredit. petit. & in l. 1. eod.* Tusch. *suprà conclus. 33.* Donell. *commentar. lib. 19. cap. 12.* Fab. *ration. ad l. Sed est, S. Petitio hereditatis, de heredit. petit.* Osuald. *ad Donell. d. cap. 12.*

Ibi: *Qua ratione satis est.*

- 5** Quomodo concipi debeat libellus in actione ista, habetur apud Paz expressa forma, *Prax.*

rom. 3. cap. 6. Tusch. *lit. P. concl. 28.* Ant. Gom. *sup. num. 165.* Pichard. *num. 33.* Wesembec. *num. 12.* *Personal. num. 549. cum seqq.* Nec erit opus exprimere bona sigillatim, quae peruntur, sed generaliter postulare, heredem declarari, damnarique adversarium, ut restituat actori quicquid ex hereditate possidet: quod tamen verificari potest dum judicium pendet, vel post sententiam in executione; etenim jure in hac actione generaliter pronuciare permittitur iudex damnans rem ad restitutionem omnium, quae ex Titii hereditate retinet. Paz *num. 5.* Wesembec. *num. 8.* Tusch. *concl. 32. numer. 15.* Vantius *de nullit. ex defect. process. numer. 106.* *Personal. numer. 772.* An explicari debeat in libello successorem esse ex testamento, vel ab intestato, disputat *Personalis à numer. 550.* qui resolvit, libellum absque distinctione ista conceptum sustinendum, nisi reus excipiat, quod successoris causa debet declarari, de quo Osuald. *sup. d. cap. 12.*

Ad Num. 2.

Petitio hereditatis adversus titulo possidentem non competit; sed in eum qui pro herede, aut pro possessore possidet, id est qui cum non sit successor, quasi talis rem detinet, & qui nullam legitimam possessionis causam habens, usurpat, ut praedo, *l. Hereditatis 7. C. hoc tit. l. Hereditatem 4. C. in quib. caus. cess. long. temp. praescript.* Tusch. *concl. 30. à princ.* Gregor. Lop. in *l. fin. gloss. 1. tit. 14. p. 6.* Ant. Gom. *num. 158.* Argel. *de acq. possess. quest. 1. art. 5. num. 16.* Aug. Barbosa *in collect. ad d. l. hereditatis, num. 7.* Menoch. *de adipisc. remed. 1. num. 57. & 61.* Faber *ration. ad l. Regulariter, hoc tit.* Cujac. in *l. Nec ullam, ad fin. eod.* Petr. Gregor. *suprà num. 12.* Paz *num. 9.* Pichard. *num. 34.* Mynsinger. in *S. Actionum, num. 112.* *Inst. de action. Personal. num. 724.* Parlad. *rev. quotidian. lib. 1. c. 1. S. II. num. 9.* Titulus autem accipitur, ut ad domini translationem sit habilis. Osuald. *ubi supra.* Ant. Gom. *Personalis, & cæteri.*

Quae conclusio observanda non est in eo, qui successit possidenti pro herede, aut pro possessore; nam etsi legitimo titulo ipse res, quas ab antecessore habuit, possideat, petitione hereditatis tenetur propter defuncti vitium, quod ex identitate personarum translatum nocet, *l. Neratius 14. cum l. seq. hoc tit.* facit lex *2. de verb. oblig. ibi: Non enim ex persona heredum natura obligationis immutatur.* Glossa in *d. l. Neratius*, & ibidem Faber in *ration.* Greg. Lop. *ubi proximè.* *Personal. num. 750.* Osuald. *dict. cap. 12. ad fin.* quicquid distinxerit Ant. Gom. in *l. 45. Tauri, num. 162.*

Hereditarius debitor inficians actorem defuncto creditori successisse, hereditatis petitione non convenitur, *l. Si debitor 42. hoc tit.* ubi Fab. Pichard. *d. q. 30. ex num. 28.*

Ibi: *Et alibi passim Juris Civilis Interpretes.*

Videas de hac ratione Gregor. Lop. in *l. fin. gloss. 1. tit. 14. part. 6.* Ant. Gom. *sup. num. 158.* & cæteros, qui recensentur *num. 6.*

Verf.

Enucleatus, & auctus. Cap. XII.

Verf. *Erit equidem ex praenotatis.*

- 9** Successor universalis, quanquam titulo munitum, si petitione hereditatis convenire non valeat, ager rei vindicatione, probans antecessoris dominium: at in illo universalis iudicio sat erit si doceat, rem de qua agitur, in hereditate fuisse relictam quavis ratione, veluti locationis, depositi, vel commodati, *l. Et non tantum 19. hoc tit.* Gregor. Lop. *ubi proximè.* Ant. Gom. *num. 159.* Pichard. *num. 33.* Ant. Fab. *ration. ad d. l. Non tantum.* Cujac. *lib. 20. Paul. ad edict. in ead. l. Et non tantum.* Tusch. *lit. P. conclus. 32. num. 18.* Quod est verum, si periculum imminet agenti solvendi rei usurpatae aestimationem. Ant. Fab. *ibidem*, Cujac. *ubi proximè.* *Personal. ex num. 710.*
- 10** Utrum iudicium petitionis hereditatis accumulari possit cum rei vindicatione? & quid si agens illa universalis actione probet sui antecessoris dominium? Vide apud Ant. Gom. *ubi proximè.* Tusch. *concl. 29. ex num. 8.* *Personal. à num. 559.*

Ibi: *Extat & aliud.*

- 11** Haeres agens rei vindicatione in possidentem titulo res, quas ex hereditate fuisse contendit, ita demum obtinebit, si per tempus ad usucapionem requisitum possidens eas non acquisierit: at actio petitionis hereditatis non excluditur nisi triennali praescriptione, *l. Hereditatem 4. C. in quib. caus. cess. long. temp. l. fin. tit. 14. part. 6.* ubi Greg. Lop. *gloss. 1. Molin. de just. & jur. tract. 2. disput. 246. num. 14.* Menoch. *d. remed. 1. num. 57.* Donell. *ubi supra.* Argel. *de acq. possess. q. 1. art. 5. num. 16.* Petr. Greg. *d. lib. 46. cap. 7. num. 20.* Achil. *Person. de petit. heredit. ex num. 27.* Aug. Barbosa *in collect. ad l. Hereditatem, num. 4. C. de petit. heredit.* Tusch. *concl. 29. num. 20. & concl. 30. num. 25.* Parlad. *sup. dict. S. II. num. 9.* Osuald. *ad Donel. sup.*

- 12** Illud observatu dignum videtur, quod si haeres petitionem hereditatis proponat in possidentem cum titulo, excludetur si excipiat de possessione legitima per tempus, quod ad usucapiendum regulariter desideratur. Argel. *ubi proximè, num. 17.* *Personal. num. 727.* cum aliis. Sed occurrit implicatio; nam si petitio hereditatis non datur in possidentem titulo, ut praedixi *num. 6.* quomodo conventus ea actione tueri se poterit usucapionis exceptione, in qua omnino titulus desideratur? *princ. Inst. de usucap.* & ibi Pichard. *rubric. num. 4.* Sed animadvertendum, esse nonnullos casus, in quibus eadem actio in possidentem titulo potest exerceri, quos refert Achil. *Person. sup. ex num. 747.* Vide alium *num. 7.* & infra *num. 21.* ubi de possidente cum titulo putativo, & facti errore, qui secundum plures convenitur petitione hereditatis, quamvis usucapere possit.

Verf. *Tertiò, hinc apparet.*

- 13** Consule laudatos *suprà num. 6.* & observa petitionem hereditatis supponere in reo possessionem, aut quod dolo desit possidere, alioqui ea actione nullus convenitur. Tusch. *concl. 30. num. 42. & III.* Pichard. in *S. Actionum, q. 30. num. 27.* *Inst. de action. Personal. num. 712.*

Unde qui non possidet, etsi rem apud se detineat, conveniri nequit: at si non aperiat cujus nomine possidet, quia proprio praestimitur possidere, ejusmodi actione tenetur. *Personal. num. 714.* Vide *num. 31. infra.*

Ad Num. 3.

De remedio adipiscendae possessionis *ex l. ult. 14. C. de edict. Divi Adr. tollend. affatum Menoch. eod. tract. remed. 4.* Argel. *de acquir. possess. ex l. fin. & de legit. contradict. extantque Regiae Constitutiones in l. 2. cum seqq. tit. 14. p. 6.* ubi Gregor. Lop. *l. 3. tit. 13. lib. 4. Recop. & Azeved. ibi;* Ant. Gom. in *l. 45. Sauri, à num. 134.*

Communem resolutionem traditam *suprà, 15. num. 6.* restringunt haud pauci, ut non procedat in possessore qui titulum post mortem ejus, de cujus hereditatis bonis controvertitur, acquisivit: quae limitatio licet communiter recepta, teste Tusch. *lit. P. conclus. 30. num. 4.* displicet nostro Praesidi, Gregor. Lop. in *l. fin. gloss. 1. tit. 14. p. 6.* Ant. Gom. *suprà num. 163.* Tusch. *ubi proximè, num. 3.* Achil. *Person. tract. de petit. heredit. num. 754.* Azeved. in *d. l. 3. num. 5.* Osuald. *ad Donel. lib. 19. cap. 12.* Pro quarum opinionum concordia asserunt aliqui distinguentes, quod si titulus quaeratur ab illo, & procedat qui petitione hereditatis conveniri posset, tunc prior obtineat sententia; sed si conventus, etiam mortuo domino hereditatis, emerit ab habente titulum, ex quo agentem ea actione repelleret, nequit ad hoc vocari iudicium, ut appositè docet Greg. Lop. in *l. fin. gloss. 1. tit. 14. p. 6.* Tusch. *concl. 30. num. 5.* *Personal. cum aliis num. 756.* Osuald. *suprà.*

Sed praetermissa ejusmodi distinctione, verum videtur quod D. Covar. nos edocet; nam jura in *l. Hereditatis, C. hoc tit. & in l. Hereditatem, C. in quib. caus. cess. long. temp. praescript.* & communiter Interpretes absque temporis discrimine tradunt, munitum titulo hereditatis petitione non astringi, atque ita nec nobis distinguere licet, *l. De pretio 10. cum vulgatis, de Public. in rem. act.* Aug. Barbosa *axiom. 136. num. 4.* Praeterea titulum allegans quovis tempore adeptum, potiori juri innitur, quam haeres, nedum ex actuali possessione, quae supponitur, sed etiam quia probat dominii, aut saltem usucapiendi causam specialiter respectu rei individuae: non sic haeres, qui licet declaretur dominus hereditatis, non inde sequitur, dominium sibi fore omnium quae continentur sub illa. Donel. *ubi supra.* Osuald. *d. cap. 12.* idèò praevallere debet qui titulo speciali fulcitur, cum specialia generalibus derogent. Barbosa *fusè axiom. 107. à princ.* Osuald. *ibidem.*

Haec licet ita sint, suam restrictionem accipiunt; nam si quis emerit rem fraudulenter venditam ab eo, qui petitione hereditatis poterat conveniri, ut id iudicium subterfugiat, & ipse particeps doli convinctus, ea actione tenebitur. *Personal. tract. de petit. heredit. num. 756. verf. Alii dixere.* Facit lex *Qui autem 6. S. Hoc editum, qua in fraud. cred.*

L 3

Ibi:

Ibi: *Ex quo deducitur discrimen.*

- 18 Emptor hæreditatis utili hac actione convenitur, cum scilicet aut venditor non reperitur, aut pretio exiguo emptum est, l. *Eriam* 15. §. 1. *hoc tit.* Glossa *verb. Teneatur*, in *fn. C. de inoffic. testam.* Tusch. *concl.* 30. num. 100. Achil. *Person.* num. 748. Sed dissentit Fab. in *ration.* ad d. l. *Eriam*, latissimè impugnans eam decisionem, cujus litteram corruptam arguit, ut solet.

Ibi: *Quæ tamen ex eo non placet.*

Videas *Personalib. ex num.* 725. ac tradita *sup. num.* 12.

Ibi: *Quamobrem ipse aliter accipio.*

- 19 Est magis receptum, quod agenti ex l. *fin. C. de edit. Divi Adr. toll.* non est legitimus contraditor possessor cum titulo, quem post mortem prædefuncti obtinuit; imò ad rei restitutionem compelleretur. Menoch. *de adipisc. remed.* 4. num. 604. Argel. *latè de legitimo contradict. quest.* 7. art. 1. per tot. & iterum art. 3. à num. 81. quod limitatur si possessor in continenti de dominio sui auctoris probaverit. Menoch. *num.* 605. Sed de hoc remedio possessorio ad petitionem hæreditatis non semper arguere licet, cum inter utrumque plura adnotentur discrimina, ut observat Ant. Gom. *sup. num.* 167. maximè quod unum iudicium sit petitorium, alterum possessorium, in quo causa prioris possessionis magis attenditur: quam differentiam quoad rem, de qua agimus, admittit Azeved. in l. 3. num. 3. *tit.* 13. *lib.* 4. *Recopilat.*

Ad Num. 4.

- 20 Error facti tripliciter contingere solet, scilicet circa existentiam, validitatem, & iustitiam contractus. Quoad primum, si quis putet se emisse, cum verè nunquam emeret, hic si iustam erroris causam habeat, usucapiet, l. *Quod vulgo* 11. ff. *pro emptor.* non aliàs, §. *Error*, *Inst. de usucap.* D. Covar. in *regul. Possessor.* §. 8. num. 2. *vers. Quartum huic rei.* Sed si ante impletam usucapionem hæreditatis petitione pulsetur, succumbet, cum titulum exhibere non valeat. Quoad ultimum, cum aliquis emit à non domino, ad quem rem pertinere credebat, sicut usucapere poterit, ita & petitionem hæreditatis rejiciet, §. *Si quis à non domino*, *Inst. de rer. divis. d. l. Hæreditatis*, d. l. *Hæreditatem*. Circa secundum, errat contrahens, qui à furioso emit, quem mentis compotem existimabat: nec dubium existit, quin usucapiat, l. 2. §. *Si à furioso*, ff. *pro emptor.* D. Covarruv. in *reg. Possessor.* §. 7. num. 6. *vers. Præsertim ex his.* Cujac. in l. *Nec ullam*, §. 1. *de hered. petit.* Fab. *ibidem*. Sed an excludat agentem petitione hæreditatis, quæstionis est, de qua D. Covarruvias *hic*.

- 21 Negant sentientes, verum titulum desiderari, nec putativum sufficere, Ant. Gom. in d. l. 45. *Tauri*, num. 160. Pichard. in §. *Actionum*, q. 30. num. 26. *Inst. de action.* *Personal.* cum aliis num. 726. Affirmant cum D.

Covar. Greg. Lop. Cujac. & Fab. *ubi proximè.* Tusch. *lit. P.* *conclus.* 30. num. 50. & 85. *Osuald. supra.*

Licet hæc posterior sententia quoad juris dispositionem tot, & tantis fulcita rationibus appareat, in praxi tamen prior amplectenda videtur; nam si deducta actione petitionis hæreditatis inter litigandum error, tituli que nullitas patet, reus in mala fide constitutus incipiet pro possessore possidere, atque ita debet res hæredi actori restituere, cum ille titulus putativus ad non titulum reducarur, ut in simili tradit Tusch. d. *conclus.* 30. num. 9. & 10. Et sicut superveniente mala fide, interrumpitur usucapio, ita exclusio petitionis hæreditatis perit, nec titulus apparens, seu putativus prodest quoties in continenti constat de ipsius nullitate. Argel. *de legitimo contradict.* q. 2. num. 184. Facit lex *Eriam* 15. §. *Sed si quis*, ff. *hoc tit.* ubi possessor hæreditatis cum titulo, quanquam conveniri non posset, nihilominus quoniam de mala fide rei, & bono jure actoris apparuit in iudicio, subsecuta est condemnatio. Extat præterea resolutio Ant. Fab. in *ration.* ad l. *Si hæreditatem*, *hoc tit.* ubi docuit, quod si hæres vocaverit ad iudicium hujusmodi eum qui nihil ex hæreditate possidet, etsi actionem ineptè instituerit, ut dixi *suprà*, num. 13. tamen si lite pendente quid ex illa incipiat possidere, id restituere compelleretur. Ex quibus deducitur, possessorem cum titulo putativo, si ista conveniatur actione, ad restitutionem ejus, quod possidet, damnandum esse.

Hucusque prælibata minimè locum obtinent in errore juris, qui nec ad usucapionem, nec ad exclusionem petitionis hæreditatis præstat, l. *Nunquam* 31. *de usucap.* l. 2. §. *Si à pupillo*, *pro emptor.* D. Covarruv. in *regul. Possessor.* §. 7. num. 6. Pichard. in §. *Error*, num. 2. *Inst. de usucap.* Achil. *Person. tract. de petit. heredit.* num. 732. *Donel. d. lib.* 19. *cap.* 12.

Ad Num. 5.

Cum conventus petitione hæreditatis al-
legat se titulo possidere, quem post mortem antecessoris ejus, qui agit, acquisivit, controvertitur an excludat adversarii intentionem? Sunt qui negant, quia fraus præsumitur in acquisitione intervenisse, & est communis opinio, ut præmissi num. 15. pro qua nonnullos laudat Achil. *Personal.* num. 756. Contrariam sustinent quos idem *Personalib.* num. 756. *Osualdus*, & ego d. num. 15. congestimus: perlegas ibi tradita, & numer. *segg.* quibus accedit decisio legis *Eriam*. §. *Sed si quis*, *hoc tit.* nam emptor hæreditatis non tenetur actione ista, nec ambigi potest, quin titulus ille fuerit post mortem comparatus, cum viventis hæreditas vendi non possit, l. 1. *de hered. vel action. vend.* l. 13. *tit.* 5. *part.* 5. ubi Hermos. *gloss.* 5. à *princ.* Similis est textus in §. *Quid si quis*, ejusdem legis: & quamvis utroque casu emptor actione utili teneatur, non provenit ex eo, quod titulum adipisceretur, mortuo hæreditatis domino, sed ex specialibus causis, quæ exprimuntur. Ratio præsumptæ fraudis non urget, quo-

quoniam hac actione non magis tenetur qui possidet, quam qui dolo desit possidere, d. l. *Eriam*, §. *Item si quis*. D. Covar. *hic*, *Personal.* *ubi proximè*, *Osuald. sup. d. cap.* 12.

Ibi: *Nam & opinio Bartoli.*

- 25 Titulus post litem coeptam quæstus non prodest reo ad elidendam actionem petitionis hæreditatis. Greg. Lop. in d. *gloss.* 1. *Personal.* *sup. num.* 759. *vers. Non obstat*, & num. 765. Ant. Gom. l. 45. *Tauri*, num. 159. *vers. Præterea adde.* Card. Tusch. *lit. P.* *concl.* 30. num. 124. *Osuald. ad Donel. lib.* 19. *cap.* 12. quod limitatur si reus in continenti dominium auctoris probaverit. Ant. Gom. *ibidem*, *Personal.* num. 767. *Osuald. ubi proximè.*

Ibi: *Datur siquidem frequenter.*

- 26 Contra hæreditatis emptorem, sive bonæ, sive malæ fidei, ejusmodi actionem non dari, pluribus contendit Ant. Fab. in *ration.* ad d. l. *Nullam*, §. *Quid si quis*, & in l. *Quod si in diem*, §. *Idem scribit*, ff. *hoc tit.*

Ad Num. 6.

- 27 Etsi agens in libello unius rei ex hæreditate restitutionem postulet, reus damnari poterit, ut quæcunque retinet ex bonis defuncti, reddat hæredi. Ant. Gom. *sup. num.* 165. Cujac. in l. *Si Hæreditatem*, *hoc tit.* Fab. in *ration.* *ibidem*. Contrarium tenet, & probat Achil. *Personal. tract. de petit. hereditat.* num. 556. & 557. Pro priori sententia facit ratio legis *Eriam* 19. §. *Quid si quis*, ibi: *Ne singulis judiciis vexetur*, ff. *Hoc tit.* & utilitas litium extinguendarum, *cap. Finem libris* 5. *de dol. l. Propriandum* 12. *C. de judiciis.*

- 28 Libet admonere, quod petitio hæreditatis denegatur illi, qui semel possessionem eorum, quæ sibi restitui intendit, quæsiit, quanquam ab illa cadere quomodolibet contingat. Tusch. *lit. P.* *concl.* 30. num. 29. & 43. & *concl.* 31. num. 12. *Wesembec. in paratit.* ad hunc *tit.* num. 9. Argel. *de acquir. possess. quest.* 8. art. 3. num. 14. Achil. *Person. sup. num.* 722. Pichard. in §. *Actionum*, *quest.* 30. num. 23. *Inst. de action.* Ant. Gom. num. 164. *Osuald. supra lib.* 19. *cap.* 12.

- 29 Præterea petitio hæreditatis competit pro ea parte, qua aliquis hæres existit: unde pro dimidia, seu semisse succedens, à possessore totum, quod retinet, exigere non valebit, sed pro quota hæreditatis, l. 1. §. 1. ff. *Si pars heredit. petat.* Ant. Gom. *suprà numero* 155. Ant. Fab. in *ration.* ad d. §. 1. quod ita est, etsi res minima, aut quantitas exigua possideatur, actorque multò plus ex hæreditate percipere debeat.

- 30 Hac actio datur fideicommissario universali, nedum in alios, sed etiam contra hæredem ipsum, si quid ex bonis hæreditariis restitutioni subjectis retinuerit. Argel. *de acquir. possess.* q. 8. art. 3. num. 14. Filio in legitima, vel aliqua ejus portione instituto conceditur petitio hæreditatis, non solum pro parte, pro qua hæres existit, sed etiam pro legitimæ supplemento. Merlin. *de legitima*, *lib.* 5. *tit.* 4. q. 4. *per tot.* Sed contra sentit *Personal. sup.*

num. 709. ubi limitat: prior tamen opinio veteri videtur, & favorabilior pro legitima consequenda.

Afferunt est *sup. num.* 13. petitionem hæreditatis non dari in eum, qui non possidet: quod ita intelligi oportet, ut detentator conveniri non possit, ut ibi subjicitur. Verum sæpe contingit, ut qui nihil ex hæreditate possidet, ea vexetur actione, ut qui dolo desit possidere, vel qui se hæredem dicit, & agentem successorem inficiatur, qui hoc iudicio damnatus tenebitur restituere quicquid ex ea hæreditate quocumque perceperit. Ant. Fab. *ration.* ad l. *Si hæreditatem*, *hoc tit.* *Osuald. ad Donel. lib.* 19. *cap.* 12.

Quamvis titulo singulari nixus, etiam si malæ fidei possessor existat, hac actione non teneatur, Ant. Fab. in l. *Nec ullam*, §. *Quid si quis*, l. *Quod si in diem*, §. *Idem scribit*, *hoc tit.* consentit *Osuald. ubi proximè*; attamen qui universalem titulum allegat, velut emptor hæreditatis, sæpe ob malam fidem, aliasque causas utili petitione hæreditatis astringitur, de l. *Nec ullam*, §. *Quid si quis*, §. *Sed si quis*, §. *Item si quis*, *hoc tit.* quæ aliàs est lex *Eriam*: quicquid Faber id discrimen excludere contendat. Sed hoc ita, quoniam potentius est jus obtinentis titulum singularem, quam universalem. *Osuald. ubi proximè*, ac dixi num. 16. Præterea cessat ratio dicti §. *Quid si quis*, ne scilicet pro singulis vexetur: quod in possessore singulari præcaveri necesse non est, ideoque hæc actione non tenetur.

SUMMARIUM.

- 1 Quibus modis tertius accedat ad iudicium, quod inter alios consistit.
- 2 Veniens ut litigantem coadjuvet, causam suscipit in statu, quo existit illa.
- 3 Sententia nec proferri, nec exequi potest in tertium liti adstantem.
- 4 Venditor comparens ut emptorem tueatur, causam prosequitur prout ipsam invenit.
- 5 Adstans liti pro suo interesse, valet allegare, ac probare qua principalis litigator omisit.
- 6 Quid si terminus probatorius jam quoad principalem præterierit.
- 7 Venditor, cui lis mota emptori non denunciatur, non tenetur de evictione, & quoties non tenetur, liti intervenire non permittitur.
- 8 Licet venditori à principio iudicium, quod in emptorem dirigebatur, ut principalem assumere, sed non excludat emptorem, ne adstet ceu tertius controversia.
- 9 Sententia in heredem officit legatariis, etiam litem ignorantibus.
- 10 Possunt liti interesse, si de viribus testamenti controversetur, ubi legata pervent, si adversus heredem pronunciaretur, & num. 11.
- 12 Res inter alios acta aliis neque prodest, neque nocet regulariter.
- 13 In adulterii crimine sententia absolutoria liberat complicem, quem damnatoria non lederet.